Lietas Nr. A420122724
A42-00036-26/37
ECLI:LV:ADRJJTN:2026:0402.A420122724.5.S

Administratīvā rajona tiesa

Jelgavas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2026. gada 2. aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Aldis Vīksne,

piedaloties pieteicējam /Persona A/ unatbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvei /Persona B/ un Izglītības kvalitātes valsts dienesta pārstāvim /Persona C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicēja /Persona A/ pieteikumu par Izglītības kvalitātes valsts dienesta faktiskās rīcības, izskatot pieteicēja iesniegumus un sūdzības, atzīšanu par prettiesisku, pienākuma uzlikšanu sniegt atbildes pēc būtības uz pieteicēja iesniegumiem un sūdzībām, nemantiskā kaitējuma 10 000*euro* atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /Persona A/ ar 2022. gada 18. decembra iesniegumu vērsās Izglītības kvalitātes valsts dienestā (turpmāk – dienests) jautājumā par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem /Pilsēta/ valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) izglītības iestādes /Izglītības iestāde/ (turpmāk – skola) darbībā, ilgstoši nereaģējot un pietiekami neiesaistoties izglītojamo starpā izveidojušās iespējamās emocionālās un fiziskās vardarbības risināšanā. Savukārt 2022. gada 21. decembrī pieteicējs vērsās dienestā saistībā ar pieļautajiem pārkāpumiem /Datums C/ notikušajā vecāku sapulcē.

Dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2022. gada 23. decembrī sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs A/ (turpmāk – 2022. gada 23. decembra atbilde), norādot, ka Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (*šobrīd Bērnu aizsardzības centrs; turpmāk tekstā – Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija*) kompetencē ir izvērtēt iespējamos bērnu tiesību pārkāpumus skolā. Gadījumā, ja no inspekcijas tiks saņemta informācija par iespējamiem izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem skolas darbībā, dienests pieņems lēmumu par turpmāko rīcību.

[2] Pieteicējs 2023. gada 11. janvārī ar diviem iesniegumiem vērsās dienestā par /Datums A/ sporta nodarbībā notikušo vardarbību pret pieteicēja meitu, lūdzot ierosināt kriminālllietu pret skolas personālu un nopratināt skolniekus, skolas direktori, medmāsu un sporta skolotāju; otrajā iesniegumā pieteicējs lūdza nopratināt skolotāju par situāciju, ievadot ierakstu skolas vadības sistēmā "e-klase".

2023. gada 13. janvārī pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā, informējot par notikušajiem vardarbības gadījumiem pieteicēja meitas klasē un norādot uz skolas bezdarbību konfliktsituāciju risināšanā.

2023. gada 21. janvārī pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā, norādot, ka ir nepieciešama tūlītēja rīcība attiecībā uz pieteicēja iepriekšējiem iesniegumiem, jo psiholoģiska un psihiska vardarbība pret bērniem turpinās.

2023. gada 26. janvārī pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā, lūdzot nekavējoties uzteikt darbu skolas direktorei.

2023. gada 30. janvārī pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā par skolas direktores nekompetenci, nevēlēšanos pildīt darba pienākumus un risināt ieilgušās problēmas ar klases vecākiem. Dienestam tika lūgt pievienot šo iesniegumu izskatāmajai lietai un sniegt atbildi par pieteicēja saziņu ar skolas direktori un skolotāju piekritību un atbilstību dotajai situācijai.

Dienests 2023. gada 13. februārī sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs B/ (turpmāk – 2023. gada 13. februāra atbilde), norādot turpmāk minēto.

[2.1] No skolas direktores skaidrojumā ietvertās informācijas izriet, ka /Datums B/ tika apvienota /Klase A/ un /Klase B/ klase mācību stundā "Sports un veselība", kuru vadīja pedagogs /Persona D/. Izglītojamie spēlējuši kustību spēli „Tautas bumba", spēlē izmantotas bumbas pildītas ar porolonam līdzīgu materiālu un mīkstu pārklājumu. Spēles laikā bumba atsitusies pret pieteicēja meitas vēderu, tomēr pēc brīža meitene informējusi pedagogu, ka vēders vairs nesāp. Pedagogs dienas laikā atkārtoti pārliecinājās, ka meitene jūtas labi. Arī nākošajās dienās pieteicēja meitai netika novērotas veselības problēmas, meitene esot bijusi smaidīga un dzīvespriecīga.

[2.2] Pārbaudes laikā apstiprinājās iesniegumā norādītā informācija, ka /Datums A/ mācību stundā "Sports un veselība" starp pieteicēja meitu un klasesbiedru notikusi konfliktsituācija, kuras rezultātā pieteicēja meita tikusi pagrūsta. Medicīnas māsa pieteicēja meitai nekonstatēja nopietnu traumu, vienlaikus pielika aukstuma kompresi un par sniegto palīdzību informēja meitenes māti.

[2.3] Pārbaudes laikā apstiprinājās iesniegumā norādītā informācija, ka skolas /Klase A/ klasē starp atsevišķiem izglītojamiem dažkārt ir vardarbīgas attiecības. Vienlaikus pārbaudes laikā konstatēts, ka /Klase A/ klases audzinātāja /Persona E/ iesaistījusies izglītojamo konfliktsituāciju un vardarbības gadījumu risināšanā, tostarp veikusi pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem, informējusi skolas direktori, kā arī izglītojamo savstarpējās saskarsmes pilnveidošanai piesaistījusi atbalsta personālu. Izglītības psihologs /Persona F/ un sociālie pedagogi /Persona G/ un /Persona H/ vadījuši /Klase A/ klases audzināšanas stundas savstarpējo attiecību pilnveidošanai, veikuši individuālas pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem. Arī skolas direktores vietnieces izglītības jomā /Persona I/, /Persona J/ un /Persona K/ ir iesaistījušās konkrētu situāciju /Klase A/ klasē risināšanā, tostarp veikušas pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem.

[2.4] Pārbaudes laikā konstatēts, ka skolas direktore iesaistījusies konfliktsituāciju, tostarp vardarbības /Klase A/ klasē novēršanas jautājumu risināšanā un komunikācijā ar izglītojamo vecākiem.

[2.5] Pārbaudes laikā dienesta Uzraudzības departaments nav guvis apstiprinājumu iesniegumā norādītajam par skolas direktores, atbalsta speciālistu un /Klase A/ klases audzinātājas bezdarbību izglītojamo konfliktsituāciju un vardarbības /Klase A/ klasē novēršanā, tostarp nav gūts apstiprinājums par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem. Tādējādi šobrīd dienesta Uzraudzības departamenta rīcībā esošais informācijas kopums neļauj konstatēt skolas direktores neatbilstību Izglītības likuma 30. panta ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

[3] Pieteicējs 2023. gada 16. februārī ar sūdzību par 2023. gada 13. februāra atbildi vērsās pie dienesta vadītājas, lūdzot par skolas direktores pieļautajiem pārkāpumiem uzteikt viņai darbu.

2023. gada 17. februārī pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā par pieļautajiem pārkāpumiem /Datums C/ vecāku sapulces protokola noformēšanā, lūdzot šo iesniegumu pievienot sūdzībai un ņemt to vērā pārbaudes veikšanā.

2023. gada 24. februārī pieteicējs nosūtīja dienesta vadītājai trīs audioierakstus, kuros pieteicēja meita stāsta par skolas notikumiem.

Dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2023. gada 10. martā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs C/ (turpmāk – 2023. gada 10. marta atbilde) par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem skolas darbībā, norādot turpmāk minēto.

[3.1] Pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies, savukārt atbilde uz tajos norādīto informāciju pieteicējam sniegta 2023. gada 13. februāra atbildē.

[3.2] Vienlaikus dienesta Uzraudzības departaments norādīja, ka turpina sekot līdzi skolas veiktajām darbībām situācijas /Klase A/ klasē uzlabošanā, un 2023. gada 20. februārī bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja skolu. Pārbaudes laikā konstatēts, ka izglītojamo konfliktsituāciju gadījumos skola ievēro iekšējo normatīvo regulējumu "Kārtība, kādā nodrošina izglītojamo drošību skolā un tās organizētajos pasākumos" (turpmāk arī – skolas iekšējie noteikumi) 2. pielikumā noteikto rīcības plānu. Dienesta Uzraudzības departaments periodiski sazinās ar direktori un /Pilsēta/Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieci par situāciju /Klase A/ klasē un skolas veiktajām darbībām mikroklimata uzlabošanā. Esošais informācijas kopums norāda uz atsevišķu /Klase A/ klases izglītojamo uzvedības grūtībām, kuru risināšanā skola iesaistījusi izglītojamo vecākus, kā arī pašvaldības attiecīgās institūcijas.

[3.3] Šobrīd nav pamata apšaubīt skolas direktores veiktās darbības situāciju /Klase A/ klasē risināšanā un preventīvu atbalsta pasākumu organizēšanā, kā arī nav pamata apgalvot par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem.

[4] Pieteicējs 2023. gada 13. martā ar iesniegumu vērsās pie dienesta vadītājas, norādot, ka pieteicēja sūdzību dienesta vadītājas vietā izskatīja dienesta Uzraudzības departamenta direktors. Pieteicējs lūdza dienesta vadītāju atkārtoti izskatīt 2022. gada 18. decembra un 2023. gada 26. janvāra iesniegumu un sniegt detalizētu atbildi par katru konkrētu pārkāpumu.

2023. gada 21. martā pēc pieteicēja lūguma dienestā notika klātienes tikšanās.

Pēc minētās tikšanās pieteicējs 2023. gada 23. martā vērsās dienestā, lūdzot sniegt atbildes uz pieteicēja jautājumiem.

Dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2023. gada 13. aprīlī sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs D/ (turpmāk – 2023. gada 13. aprīļa atbilde).

[4.1] Pieteicējam norādīts, ka 2023. gada 21. marta tikšanās laikā dienestā pieteicējam sniegtas atbildes uz viņa jautājumiem, kā arī pieteicējs informēts par pārbaudes rezultātiem.

[4.2] Pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies. Atbilde uz tajos norādīto informāciju pieteicējam sniegta 2023. gada 13. februāra atbildē, kā arī tikšanās laikā.

[4.3] Dienesta Uzraudzības departaments skolai sniedzis vairākus ieteikumus, tostarp izglītojamo vardarbības gadījumos izstrādāt individuālo uzvedības korekcijas plānu, pilnveidojot komunikāciju ar izglītojamo vecākiem, sniedzot informāciju par izglītojamo labbūtību un periodiski monitorējot klases mikroklimatu. Turklāt dienesta Uzraudzības departaments 2023. gada 30. martā bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja skolu. Pārbaudes laikā konstatēts, ka skola ņēmusi vērā dienesta Uzraudzības departamenta ieteikumus.

[4.4] Izglītojamo konfliktsituāciju gadījumos skola ievēro skolas iekšējo noteikumu 2. pielikumā noteikto rīcības plānu.

[5] Pieteicējs 2023. gada 20. aprīlī iesniedza dienesta vadītājai iesniegumu, norādot kopsavilkumu par pieļautajiem vardarbības gadījumiem skolā, lūdzot dienestu atbildēt par katru iesniegumā norādīto gadījumu.

Dienesta vadītāja vietniece 2023. gada 11. maijā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs E/ (turpmāk – 2023. gada 11. maija atbilde), norādot, ka dienesta Uzraudzības departaments atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei ir izvērtējis pieteicēja iesniegumos norādīto apstākļu kopumu un savas kompetences ietvaros sniedzis atbildes uz visiem pieteicēja iesniegumiem, tostarp tikšanās laikā dienestā 2023. gada 21. martā tika sniegtas atbildes uz pieteicēja jautājumiem. Atbilstoši dienesta kompetencei, kopsakarā izvērtējot skolas veiktās darbības izglītojamo konfliktsituāciju, tostarp vardarbības situāciju risināšanā un komunikācijā ar izglītojamo vecākiem, netika konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi.

Atbilstoši Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē ir izvērtēt iespējamos bērnu tiesību pārkāpumus skolā.

[6] Pieteicējs 2023. gada 6. jūnijā ar iesniegumu vērsās pie dienesta vadītājas un Izglītības un zinātnes ministres par pieteicējam nesniegto atbildi par skolas direktores pārkāpumiem. Pieteicējs atkārtoti lūdza sniegt atbildes par skolas iekšējo kārtības noteikumu neievērošanu, piemērot sankcijas skolas direktorei par šo noteikumu neievērošanu.

Dienesta vadītāja 2023. gada 5. jūlijā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs F/ (turpmāk – 2023. gada 5. jūlija atbilde), norādot turpmāk minēto.

[6.1] Veicot kopumā vairāk kā 20 pieteicēja iesniegumos un to papildinājumos ietverto apgalvojumu pārbaudi, dienests atbilstoši kompetencei ir sniedzis atbildes uz visiem tajos uzdotajiem jautājumiem, tostarp ir konstatējis, ka skolas darbībā tiek ievēroti skolas iekšējie noteikumi, kā arī to 2. pielikumā noteiktais rīcības plāns problēmsituāciju risināšanai, ja izglītojamais saskata draudus savai vai citu personu drošībai, veselībai vai dzīvībai. Līdz ar to šobrīd dienestam nav pamata izpildīt 2023. gada 6. jūnija iesniegumā ietverto lūgumu un piemērot soda sankcijas direktorei par šo noteikumu neievērošanu.

[6.2] Attiecībā uz pieteicēja izteikto apgalvojumu par dienesta vadītāja izvairīšanos izvērtēt Uzraudzības departamenta pieteicējam iepriekš sniegtās atbildes, jāņem vērā, ka pēdējo pieteicējam adresēto atbildes vēstuli ir parakstījusi dienesta vadītāja vietniece, kura tobrīd dienesta vadītājas ikgadējā atvaļinājuma laikā papildus pildījusi arī viņas amata pienākumus. Turklāt dienesta vadītāja ir personīgi tikusies ar pieteicēju.

[6.3] Par pieteicēja iesniegto audioierakstu neizvērtēšanu norādīts, ka tajos pieteicēja meita, atbildot uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem, būtībā jau atkārto pieteicēja iesniegumos aktualizētos jautājumus.

[6.4] Dienests nevar sniegt skaidrojumu par skolas vadības sistēmas “e-klase” pieteicēja meitas dienasgrāmatā nekorekti veikto ierakstu par viņas medicīnas māsas apmeklējuma iemeslu /Datums A/, tomēr dienesta Uzraudzības departaments savā atbildes vēstulē pieteicējam norādījis, ka ir gūts apstiprinājums /Datums A/ mācību stundā “Sports un veselība” pieteicēja meitas un viņas klasesbiedru notikušajai konfliktsituācijai, kuras rezultātā pieteicēja meita tikusi pagrūsta, nevis “nokritusi” kā tas ticis fiksēts minētajā dienasgrāmatā.

[7] Pieteicējs, uzskatot, ka dienests pieļāva būtiskus pārkāpumus pieteicēja iesniegumu izskatīšanā, proti, nesniedzot atbildes pēc būtības un noteiktajā termiņā, neizvērtējot situāciju, nesniedzot pamatojumu, nepieņemot lēmumus, ar pieteikumu vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atzīt dienesta rīcību, izskatot pieteicēja iesniegumus un sūdzības, par prettiesisku, uzlikt pienākumu dienestam sniegt atbildes pēc būtības un atlīdzināt nemantisko kaitējumu 10 000 *euro*. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[7.1] Pieteicējs laika posmā no 2022. gada 20. decembra līdz 2024. gada 10. janvārim ar vairākiem iesniegumiem vērsās dienestā par skolas personāla pieļautajiem iekšējās kārtības noteikumu un normatīvo aktu rupjiem pārkāpumiem, kā arī par dienesta pārkāpumiem.

[7.2] 2023. gada 13. februāra atbilde ir pretēja Ministru kabineta 2013. gada 23. aprīļa noteikumiem Nr. 225 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums" (turpmāk – dienesta nolikums), Izglītības likumam, Valsts pārvaldes iekārtas likumam, Iesniegumu likumam, kā arī labas pārvaldības principam. Atbilde bija vispārīga, aprakstoša, tāpat kā tajā izdarītie secinājumi. Neviena no pieteicēja iesniegumos minētajām situācijām, kas attiecas uz pieteicēja meitu, netika nedz aprakstīta, nedz analizēta. Atbilde netika sniegta pēc būtības. Dienesta faktiskās rīcības pārkāpumi ir acīmredzami.

[7.3] Pieteicējs uz 2023. gada 16. februāra, 17. februāra un 24. februāra iesniegumiem (tostarp 3 audioierakstiem) vēlējās mēneša laikā saņemt dienesta vadītājas atbildi, jo dienesta vadītāja nodrošina dienesta darbības tiesiskumu un pieņem lēmumu par privātpersonas apstrīdēto dienesta amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai amatpersonas faktisko rīcību. Tomēr 2023. gada 10. marta (*pieteicējs norāda uz 13. marta atbildi, tomēr atbilstoši dienesta sniegtajai informācijai atbilde sniegta 10. martā, sk. lietas 156. lapa*) atbildi sniedza dienesta Uzraudzības departamenta direktors. Šādā veidā dienesta vadītāja pārkāpa dienesta nolikuma 16. punktu un nepieņēma lēmumu par apstrīdēto dienesta amatpersonas izdotu administratīvo aktu.

Dienesta Uzraudzības departamenta direktors pats sniedza atbildi uz sūdzību par iepriekš sniegto atbildi, kas neiztur kritiku. 2023. gada 10. marta atbildē norādīts, ka pieteicēja iepriekš norādītie faktiskie apstākļi nav mainījušies un atbilde jau tika sniegta 2023. gada 13. februārī. Tāpat norādīts par dienesta veiktajām darbībām februārī un martā, šādi pamatojot, ka skolas direktore un klases audzinātāja ievēro noteikumus. Šāda atbilde ir sniegta, nenorādot, kā tieši tas attiecas uz pieteicēja norādītajām situācijām direktores un cita skolas personāla rīcībā konkrēti attiecībā uz pieteicēja meitas skolā iegūtajām psiholoģiskām un fiziskām traumām. Secināms, ka pieteicēja sūdzība, kas bija adresēta dienesta vadītājai, netika izskatīta.

[7.4] Pieteicējs 2023. gada 13. martā e-pastā sazinājās ar dienesta vadītāju, sarunājot tikšanos uz 2023. gada 21. martu plkst. 15.00. Uz tikšanos pieteicējs ieradies viens pats, bet no dienesta puses tikšanās piedalījās dienesta vadītāja, dienesta Uzraudzības departamenta direktors un /Persona L/, kura sagatavoja atbildes. Pieteicējam paskaidroja, ka skolas personāls rīkojies atbilstoši skolas iekšējiem noteikumiem un Ministru kabineta 2009. gada24. novembra noteikumiem Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" (turpmāk – noteikumi Nr. 1338; *noteikumi zaudēja spēku 2022. gada 14. novembrī*). Ievērojot, ka pieteicējam pretī sēdēja 3 cilvēki, pieteicējs juta būtisku psiholoģisko ietekmi, tāpēc pamatot savu viedokli un sniegt pretjautājumus pieteicējam bija neiespējami. Sarunas nobeigumā no dienesta puses tika secināts, ka viss ir kārtībā un pieteicēju pavadīja ārā, nesniedzot atbildes uz iesniegumā minētajiem jautājumiem.

[7.5] 2023. gada 23. martā, neskatoties uz to, ka pieteicējs joprojām gaidīja atbildi uz 2023. gada 16. februāra un 2023. gada 13. marta sūdzībām, sakopojot domas attiecībā uz 2023. gada 21. marta tikšanās dzirdēto, pieteicējs nosūtīja precizējošos jautājumus dienesta vadītājai par dienesta darbībām atbilstoši dienesta nolikumam. Pieteicējs lūdza sniegt atbildi līdz 7. aprīlim, jeb 2 nedēļu laikā, kas atbilstu Administratīvā procesa likuma 69. panta otrajai daļai. Tāpat dienestam bija pienākums atbildi sniegt rakstveida, ievērojot Administratīvā procesa likuma 67. pantu.

2023. gada 23. marta iesniegums tika sniegts ar mērķi, lai dienesta vadītāja, sniedzot atbildi tostarp uz 16. februāra iesniegumu, būtu spējīga secināt, ka skolas direktores darbības bija prettiesiskas un tam par pamatu būtu direktores darba uzteikums.

[7.6] Uz pieteicēja 2023. gada 13. un 23. marta sūdzībām pieteicējs saņēma 2023. gada 13. aprīļa atbildi, kurā tika norādīts, ka 21. marta sapulces laikā viss tika izrunāts un atbildēts. Tajā pašā laikā norādīts, ko šajā situācijā ir darījis dienests, taču atkal jau nenorāda pilnīgi neko attiecībā uz konkrētām situācijām ar pieteicēja meitu, kuras tiesības pieteicējs aizstāvēja. Minēto atbildi sniedza dienesta Uzraudzības departamenta direktors, nevis dienesta vadītāja, pārkāpjot dienesta nolikuma 16. punktu. Pieteicējam arī norādīts, ka atbildes tika sniegtas mutvārdos 21. marta tikšanās laikā, neņemot vērā, ka pieteicējs vēlējies saņemt atbildes rakstveidā. Turklāt atbilde netika sniegta divu nedēļu laikā, t. i., līdz 7. aprīlim, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 69. panta otro daļu.

[7.7] 2023. gada 20. aprīlī pieteicējs dienesta vadītājai nosūtīja sūdzību par vardarbības gadījumu kopsavilkumu līdz 2023. gada 20. aprīlim, kuros skolas direktore nerīkojās, pārkāpjot skolas iekšējos noteikumus, noteikumus Nr. 1338, kā arī vairākus citus normatīvos tiesību aktus. Pieteicējs atkārtoti detalizēti aprakstīja situāciju, kad pieteicēja meita guva vēdera traumu, bet nepieredzējusi sporta skolotāja ļāva izvērtēt 8 gadus vecam bērnam savu iekšējo orgānu stāvokli, jeb neziņoja par bumbas sitienu nedz medicīniskam personālam, nedz pieteicējam

un meitas mammai, būtiski pārkāpjot skolas iekšējos noteikumus. Pieteicējs norādīja arī uz meitas fizisko iespaidošanu /Datums D/, kas joprojām nav izvērtēts. Tāpat pieteicējs norādīja par pieteicēja meitai nodarītiem miesas bojājumiem un psiholoģiskām traumām, kas attiecas arī uz dienestu, jo tieši tāpat kā dome, arī dienests ignorē pietecēja meitas veselībai nodarītos zaudējumus. Pieteicējs lūdza pieņemt pamatotu un motivētu lēmumu par skolas direktores darba uzteikumu.

[7.8] Uz iepriekš minēto sūdzību pieteicējs saņēma 2023. gada 11. maija atbildi, kura tika sniegta formāli, bez numura, pamainot iepriekš rakstīto tekstu, tātad neiedziļinoties iesniegumu būtībā. Dienesta vadītāja vietniece atsaucās uz Senāta prakses atziņām, taču nenorāda, kur tad pieteicējs bija norādījis uz nepieciešamību sniegt konkrēta satura vai pieteicēja priekšstata atbildi. Pieteicējs 23. marta iesniegumā lūdza sniegt atbildes uz konkrētiem jautājumiem, kas attiecas uz pieteicēju un viņa meitu. Savukārt dienests sniedza skaidrojumu par savām kompetences robežām. Neskatoties uz novēlotu atbildi, arī šajā gadījumā netika sniegts detalizēts vai jebkāds izvērtējums attiecībā uz 2022. gada 18. decembra un 2023. gada 11. janvāra iesniegumiem par skolas iekšējo noteikumu, noteikumu Nr. 1338 pārkāpumiem attiecībā uz pieteicēja meitu, sasaistot tos ar skolas direktores darba uzteikumu.

[7.9] Savā 2023. gada 5. jūnija atbildē dienesta vadītāja bez pamatojuma un, nesniedzot atbildes, tostarp uz 2023. gada 30. janvāra un 2023. gada 23. marta iesniegumiem, norāda, ka skolas darbībā tiek ievērots skolas iekšējo noteikumu 2. pielikumā noteiktais rīcības plāns problēmsituāciju risināšanai, ja izglītojamais saskata draudus savai vai citu personu drošībai, veselībai vai dzīvībai. Vienlaikus dienesta vadītāja, stipri pārkāpjot 1 mēneša atbildes sniegšanas termiņu, atbild par /Datums A/ notikumiem ar pieteicēja meitu, atzīstot, ka dienests nevar sniegt skaidrojumu šādai skolas rīcībai. Dienests nemaz nav iepazinies ar pieteicēja 2023. gada 11. un 13. janvāra iesniegumiem un kolektīvo 18. decembra iesniegumu.

Dienesta vadītāja sākot ar 2023. gada 16. februāri nesniedza atbildes pēc būtības uz visām sūdzībām un iesniegumiem, turklāt netika ievērots labas pārvaldības princips.

[7.10] Dienests pieteicējam radīja būtisku depresiju, pieteicējs nespēja gulēt. Katru dienu laižot meitu uz skolu, pieteicējs joprojām saprot, ka meitas tiesības tiks pārkāptas vēl un vēl, jo tieši valsts iestāde ar savu rīcību skolas direktorei uzliek šo brīvības sajūtu.

[7.11] Pieteicējs dienesta vadītājai vēl vairākkārt izmisīgi lūdza sniegt atbildi uz 2023. gada 23. marta iesniegumu, piemēram, šāds lūgums bija 2023. gada 7. augustā e-pastā. Pieteicējs sarakstē norādīja uz necienīgu dienesta darbinieka izturēšanos, norādīja, kāpēc atbilde uz 23. marta iesniegumu ir būtiska. Diemžēl no kopējā dienesta e-pasta pieteicējs saņēma neparakstītu un cinisku atbildi, ka atbilde jau tika sniegta, prettiesiski iesniegumu atstājot bez izskatīšanas, tajā pašā laikā nesniedzot atbildi uz 23. marta elektroniski parakstītu dokumentu. Atkārtoti 7. augustā ar elektronisku parakstu tika nosūtīts iesniegums dienesta darbiniecei /Persona L/, kura vairākkārt sagatavoja prettiesiskas atbildes uz pieteicēja iesniegumiem.

[7.12] Pieteicējam nācās secināt, ka taisnīgumu attiecībā uz vardarbību no skolas personāla panākt nav iespējams, tāpēc pieteicējs 2023. gada 14. decembrī vērsās dienestā, lūdzot atlīdzināt nemantisko kaitējumu 7500 *euro*. 2024. gada 10. janvāra iesniegumā pieteicējs palielināja atlīdzinājuma iesniegumu, norādot, ka nemantiskā kaitējuma apmērs ir 10 000 *euro*, jo pieteicējam un viņa meitai nodarīts smags kaitējums. Savukārt 2024. gada 8. februārī pieteicējs papildinājuma nemantiskā kaitējuma atlīdzinājuma iesniegumu, norādot personas kodu un dzīvesvietas adresi.

Līdz pat pieteikuma iesniegšanas brīdim zaudējumu atlīdzinājuma iesniegums netika izskatīts.

[7.13] Pēdējā gada laikā pieteicējam ir pilnībā zudusi jebkāda ticība dienesta darbībai, dienests turpina ignorēt pieteicēju un pārkāpt pieteicēja tiesības, akceptējot skolas turpināšanu pārkāpt skolas iekšējos noteikumus, turklāt skola ir sākusi atriebības kampaņu pret pieteicēju un pieteicēja meitu, pielietojot cita vieda ietekmēšanas veidus, attiecinot tos uz pieteicēja meitu, par ko ir informēta dienesta vadītāja.

[8] Ministrija 2024. gada 19. martā pieņēma lēmumu Nr. /Numurs G/ (turpmāk – Lēmums), ar kuru noraidīja pieteicēja 2024. gada 10. janvāra iesniegumu daļā par zaudējuma atlīdzinājumu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

Ministrija Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 18. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā ar vēstuli Nr. /Numurs H/ ir pagarinājusi lēmuma par zaudējuma atlīdzinājumu pieņemšanas termiņu līdz 2024. gada 10. aprīlim, informējot par to pieteicēju.

No pieteicēja atlīdzināšanas iesniegumā ietvertajiem faktiem, kas pieteicēja ieskatā pamato tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu, un ministrijā no dienesta saņemtās informācijas neizriet, ka dienesta vadītājs būtu jau pieņēmis lēmumu par pieteicēja apstrīdēto dienesta amatpersonas faktisko rīcību, proti, neizriet, ka apstrīdēšanas process par dienesta amatpersonas faktisko rīcību dienestā būtu pabeigts. Līdz ar to uz Lēmuma sagatavošanas brīdi nav iespējams konstatēt dienesta rīcības tiesiskumu/prettiesiskumu, kā arī cēloņsakarību starp nemantisko kaitējumu, kas pieteicēja ieskatā pieteicējam ir radies, un dienesta faktisko rīcību.

[9] Rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu daļā par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu ministrija to neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[9.1] No pieteikumam pievienoto dokumentu satura izriet, ka lēmuma par apstrīdēto dienesta amatpersonu faktisko rīcību (2023. gada 13. marta atbildes; 2023. gada 14. aprīļa atbildes; 2023. gada 11. maija atbildes) pieņemšana ietilpst dienesta vadītāja kompetencē. Savukārt saistībā ar pieteicēja pieteikumā minēto dienesta vadītājas 2023. gada 5. jūlijā sniegto atbildi uz pieteicēja 2023. gada 6. jūnija iesniegumu, ministrija paskaidro, ka no pieteicēja 2024. gada 10. janvāra iesniegumā par kompensācijas pieprasījumu norādītā ministrijas ieskatā nebija izsecināms pieteicēja mērķis ar 2024. gada 10. janvāra iesniegumu apstrīdēt arī dienesta vadītājas 2023. gada 5. jūlijā sniegto atbildi pieteicējam (dienesta vadītājas faktisko rīcību). No pieteicēja 2024. gada 10. janvāra iesnieguma izriet, ka pieteicēja ieskatā nemantiskais kaitējums pieteicējam nodarīts ar šādu dienesta faktisko rīcību: dienesta sniegto atbildi uz pieteicēja 2023. gada 26. janvāra iesniegumu; dienesta rīcību, pieteicēja ieskatā nesniedzot pieteicējam atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2023. gada 23. marta iesniegumu; 2023. gada 14. decembra iesniegumu dienestam.

[9.2] Ministrija jau 2023. gada 31. jūlija vēstulē Nr. /Numurs I/ informēja pieteicēju par ministrijas veiktā izvērtējuma par dienestā laika posmā no 2022. gada 20. decembra līdz 2023. gada 13. jūnijam saņemto pieteicēja iesniegumu (tai skaitā pieteicēja 2023. gada 6. jūnija iesnieguma) izskatīšanu, tas ir, dienesta sniegtajām atbildēm pieteicējam, rezultātiem.

[9.3] Tas, ka iestāde nav sniegusi iesniedzējam tādas atbildes uz viņa jautājumiem, kādas iesniedzējs vēlētos saņemt, nenozīmē, ka iestāde nav izskatījusi vai ir nepareizi un nepietiekami izskatījusi kādu iesniedzēja iesniegumu.

[10] Rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu dienests norādīja, ka pieteicēja pieteikumā norādītie argumenti un apsvērumi ir atzīstami par nepamatotiem un pieteikums ir noraidāms. Dienests uztur iepriekš pieteicējam sniegtajās atbildēs minēto argumentāciju, papildus norādot turpmāk minēto.

[10.1] Attiecībā uz pieteikumā norādīto par skolas direktores profesionālās darbības novērtēšanu dienests norādīja, ka tā tiek veikta Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ne retāk kā reizi sešos gados. Dienests ir tiesīgs pieņemt lēmumu par izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības ārkārtas novērtēšanu, ja saņemts izglītības iestādes dibinātāja vai ministrijas ierosinājums. Ņemot vērā, ka /Datums E/ dienestā pieņemts lēmums par skolas direktores atbilstību izglītības iestādes vadītāja amatam un līdz pat šim brīdim nedz skolas dibinātājs – pašvaldība –, nedz ministrija nav ierosinājusi veikt skolas direktores profesionālās darbības ārkārtas novērtēšanu, kārtējo skolas direktores profesionālās darbības novērtēšanu dienests plāno veikt 2027. gadā.

[10.2] Turklāt līdz šim dienestā nav saņemta arī citu kompetento iestāžu, tostarp Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, informācija par skolas darbībā vai tās darbinieku rīcībā konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem, kas būtu par pamatu pieteicēja pieteikumā norādīto dienesta tiesību īstenošanai.

[10.3] Saistībā ar pieteikumā norādīto par dienesta amatpersonu faktiskās rīcības izskatīšanu, norādāms, ka tā tika izvērtēta un atzīta par atbilstošu gan dienesta vadītājai 2023. gada 21. martā tiekoties ar pieteicēju, gan dienesta vadītājas vietniecei parakstot pieteicējam ar 2023. gada 11. maija vēstuli, uz ko pieteicējam tika norādīts dienesta 2023. gada 5. jūlija atbildē. Turklāt atbilstoši dienesta rīcībā esošajai informācijai ministrija kā

augstākā iestāde ir vērtējusi un 2023. gada 31. jūlijā un 7. decembrī sniegusi atbildes pieteicējam par dienesta rīcību, atzīstot to par tiesisku.

[11] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Dienesta un ministrijas pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[12] Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicējs laika posmā no 2022. gada 20. decembra līdz 2024. gada 10. janvārim (*sk. pieteikumu, lietas 5.–17. lapa*) vairākkārt vērsās dienestā saistībā ar pieteicēja meitas drošības iespējamu apdraudējumu skolā un lūdza dienestu izvērtēt situāciju saistībā ar skolas darbībā un tās darbinieku rīcībā konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem (tajā skaitā izglītības iestādes direktores rīcību un atbildību). Pieteicēja ieskatā dienests nesniedza atbildes pēc būtības, kā arī neveica nepieciešamās darbības, veicot skolas audzēkņu drošības izvērtējumu skolā, kā arī konstatējot izglītības iestādes (tās darbinieku) atbildību saistībā ar skolā notikušajiem atgadījumiem.

Savukārt gan dienesta, gan ministrijas ieskatā pieteicējam tika sniegtas atbildes pēc būtības.

Secināms, ka strīds lietā pastāv par to, vai dienests, izskatot pieteicēja iesniegumus, sniedzis pieteicējam atbildes pēc būtības un noteiktajā termiņā, kā arī vai ir radīts būtisks pieteicēja tiesību vai tiesisko interešu aizskārums (nemantiskais kaitējums), par kuru būtu nosakāms atlīdzinājums 10 000 *euro* apmērā.

Attiecīgi turpmāk lietā izvērtējams jautājums, vai dienests ir sniedzis atbildi pēc būtības uz pieteicēja iesniegumos izteiktajiem iebildumiem un noteiktajā termiņā, un vai ir radīts būtisks pieteicēja tiesību vai tiesisko interešu aizskārums (nemantiskais kaitējums), par kuru būtu nosakāms atlīdzinājums naudā.

[13] Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 104. panta pirmo teikumu ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādē ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības. Tātad regulējums, kādā privātpersona var īstenot savas tiesības saņemt atbildi uz iesniegumu, ietverts Iesniegumu likumā (*šeit un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā līdz 2026. gada 28. februārim*).

Iesniegumu likuma 2. panta pirmā daļa un 3. panta pirmā daļa noteic, ka privātpersona iesniedz iesniegumu iestādei, kuras kompetencē ir izskatīt iesniegumā ietverto lūgumu, sūdzību, priekšlikumu vai jautājumu. Savukārt Iesniegumu likuma 5. panta pirmā un trešā daļa noteic, ka iestāde iesniegumu izskata, vadoties pēc tā satura. Iestāde atbildi pēc būtības sniedz saprātīgā termiņā, ņemot vērā iesniegumā minētā jautājuma risināšanas steidzamību, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas, ja likumā nav noteikts citādi.

Šīs tiesības tiek īstenotas uz personas iniciatīvas pamata, vēršoties pie valsts kāda tai interesējoša jautājuma noskaidrošanai. Valsts pienākums atbilstoši šai konstitucionālajai normai ir sniegt atbildi, kurā ir izvērtēti uzdotie jautājumi un tie motivēti atbildēti. Tādā veidā tiek aktivizēta pilsoniskā sabiedrība un valsts darbība kļūst caurskatāmāka. Tā kā valsts savus pienākumus īsteno caur dažādām institūcijām, tad Satversmes 104. panta kontekstā tas nozīmē, ka persona vēršas pie attiecīgās kompetentās institūcijas un saņem kompetentu atbildi (*Senāta 2008. gada 21. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-22/2008, A42250105, 17. punkts*).

Tomēr minētā Satversmes norma neparedz tiesības prasīt konkrēta satura atbildi. Nozīme ir tam, ka iestādes atbildes attiecas uz personas uzdotajiem jautājumiem, nevis tam, vai atbildes saturs precīzi atbilst personas priekšstatam par vēlamo atbildi (*Senāta 2011. gada 17. marta lēmuma lietā Nr. SKA-367/2011 7. punkts, 2010. gada 26. novembra lēmuma lietā Nr. SKA-785/2010 6. un 8. punkts*).

Iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem, kuri ir iestādes kompetencē. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem, tādēļ tas vien, ka

iestāde nav sniegusi atsevišķu atbildi uz katru no jautājumiem, nevar būt par pamatu atzinumam, ka atbilde nav sniegta pēc būtības (*Senāta 2009. gada 23. marta lēmuma lietā Nr. SKA-360/2009 10. punkts*).

Arī šobrīd aktuālākajās Senāta atziņās ir norādīts, ka Iesniegumu likums negarantē tiesības iesnieguma iesniedzējam saņemt tādu atbildi pēc būtības uz iesniegto iesniegumu, kādu tas vēlas vai ir iztēlojies. Iesniedzējam šādā situācijā būtībā ir tiesības saņemt atbildi vienīgi par to, kā [iestāde] ir novērtējusi saņemto informāciju un ko līdz ar to ir izlēmusi ar saņemto informāciju darīt, nevis sniegt detalizētu skaidrojumu par to, kāpēc [iestāde] saskata pamatu izmantot vai neizmantot sev piešķirtās tiesības [..]. Tas saistīts ar to, ka neviena tiesību norma neparedz, ka privātpersonām būtu tiesības pieprasīt, lai [iestāde] noteiktā veidā izlemj kādu jautājumu [..] (*Senāta 2025. gada 15. augusta lēmuma lietā Nr. SKA-684/2025, ECLI:LV:AT:2025:0815.SKA068425.5.L, 9. punkts*).

Tiesas ieskatā no iepriekš norādītajām Senāta atziņām izriet, ka apstāklis, ka iestādes atbildes saturs nav atbilstošs personas gribai, pats par sevi nenozīmē, ka tās rīcība ir prettiesiska un atbilde nav sniegta pēc būtības. Atbildes sniegšana uz iesniegumu aprobežojas tieši ar atbildi uz iesniegumu un neietver citas faktiskās vai tiesiskās darbības, kuras iestāde varētu veikt savas kompetences ietvaros.

Jēdziens „atbilde pēc būtības" ir tāda atbilde, kas aptver to jautājumu loku (kopumu), kas ietverts iesniegumā. Iesniegumu likums piešķir personai tiesības vērst iestādes uzmanību uz iespējamiem pārkāpumiem un saņemt uz savu iesniegumu atbildi, kurā iestāde var norādīt, ka ir veikusi vai veiks kādas darbības, vai, tieši otrādi, tās neveiks, jo uzskata to par nelietderīgu u. tml. Privātpersona nevar diktēt iestādei, kādā veidā veicamas tai deleģētās funkcijas un uzdevumi. Iesniegumu likums neparedz tiesības prasīt konkrētu rīcību, tostarp izmeklēšanas vai pārbaudes darbību, vai analīzes veikšanu par katru gadījumu atsevišķi, un atzinumu sniegšanu.

Līdz ar to tiesai šajā lietā jāizvērtē, vai dienests savas kompetences ietvaros ir sniedzis motivētas atbildes uz pieteicēja iesniegumos norādīto iebildumu (jautājumu) kopumu, proti, vai pieteicējs ir saņēmis atbildi pēc būtības par iesniegumu izskatīšanas rezultātiem un vai dienesta atbildes attiecas (ir saistītas) uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem.

[14] Dienesta funkcijas un uzdevumi ir dienesta nolikumā. Atbilstoši dienesta nolikuma 3.6. apakšpunktam dienests kontrolē izglītības procesu un sniedz ieteikumus konstatēto trūkumu novēršanai un saskaņā ar nolikuma 3.10. apakšpunktu dienests organizē izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu. Savukārt nolikuma 4.18. apakšpunkts paredz, ka dienests izskata privātpersonu, valsts un pašvaldību iestāžu iesniegumus izglītības iestāžu darbības un izglītības procesa īstenošanas jautājumos.

Attiecīgi secināms, ka atbilstoši Iesniegumu likuma 2. pantā noteiktajai kārtībai pieteicējs var iesniegt iesniegumu (sūdzību) dienestam, jo dienesta kompetencē ir izskatīt iesniegumā (sūdzībā) norādītos jautājamus bērna tiesību aizsardzību izglītības jomā un sniegt atbildi uz tiem.

Savukārt saistībā ar pieteicēja iesniegumiem par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu 10 000 *euro* apmērā (*pieteikuma 17., 18., 19. pielikums, lietas 64.– 69. lapa*) konstatējams, ka par minēto jautājuma izlemšanu kompetentā iestāde ir ministrija (*sk. tiesneša 2024. gada 7. marta lēmumu, lietas 2.–3. lapa*).

[15] Tiesa lietā konstatē šādus apstākļus un norāda turpmāk minēto.

Pieteicējs laika posmā no 2022. gada 20. decembra līdz 2024. gada 10. janvārim vairākkārt ar iesniegumiem vērsās dienestā (analogi iesniegumi tika nosūtīti arī citām iestādēm, piemēram, /Pilsēta/ valstspilsētas domei, Rietumzemgales prokuratūrai, Izglītības un zinātnes ministrijai utt.) par skolas personāla pieļautajiem iekšējās kārtības noteikumu un normatīvo aktu rupjiem pārkāpumiem, kā arī par dienesta pārkāpumiem.

Tiesa, analizējot iepriekšminētos lietā iesniegtos pieteicēja iesniegumus (turpmāk neatreferējot to pilnu saturu un uzdotos jautājumus), secina, ka, uzdodot jautājumus par pieteicēja meitu saistībā ar notikumiem ekskursijas laikā un sporta stundās (par trīs pieteicēja ieskatā vardarbības izpausmes gadījumiem pret pieteicēja meitu), tika lūgts sniegt atbildi, vai skolas (tās personāla) rīcība šajos gadījumos atbilst normatīvo aktu prasībām, proti, skolas iekšējiem noteikumiem un noteikumiem Nr. 1338. Tāpat pieteicējs plaši un detalizēti izteicis viedokli par izglītības sistēmu (skolu) kopumā, kā arī savu skatījumu par nepieciešamajām darbībām (rīcību) skolas vadībai

un personālam problēmjautājumu risināšanā, tajā skaitā par sadarbību ar skolas audzēkņu vecākiem. Vienlaikus pieteicējs norāda uz pieteicēja konstatēto pārkāpumu esību skolas direktores un personāla darbībās, kā arī lūdz dienestam veikt pārbaudes un sodīt vainīgās personas.

Savukārt dienests, reaģējot uz iepriekšminētajiem pieteicēja iesniegumiem, sniedza virkni atbilžu (*sk. iesniegumu un atbilžu apkopojumu, lietas 156.–158. lapa, turpmāk neatreferējot to pilnu saturu un uzdotos jautājumus*).

[16] Kā norāda pieteicējs, 2022. gada 20. decembrī (*lietas 19.–25. lapa*) pieteicējs dienestam informatīvi nosūtīja vecāku kolektīvo 2022. gada 18. decembra iesniegumu par fiziskas un psiholoģiskās vardarbības gadījumiem skolas /Klase A/ klasē. Šajā iesniegumā pieteicējs informēja arī par trīs vardarbības izpausmes gadījumiem pret pieteicēja meitu.

/Datums D/ vardarbīgs zēns stipri knieba sānos pieteicēja meitu, par ko nedz skolotāja, nedz cits skolas personāls neziņoja. /Datums B/ pieteicēja meita sporta nodarbībā no /Klase B/ klases skolēna ieguva vēdera traumu, spēlējot traumatismu izrausošo spēli. Par iegūto traumu (saņemto bumbas sitienu) skola nav paziņojusi vecākiem. Pieteicēja meita skolā pastāvīgi atradās stresa situācijās, redzēja, kā tiek sisti citi bērni, bērni to savā starpā pārrunāja, baidījās teikt vecākiem, bet teikt skolas personālam bija bezjēdzīgi, jo vardarbība klasē tikai attīstījās.

[16.1] 2022. gada 21. decembrī (*lietas 26.–27. lapa*) pieteicējs informācijai dienestam nosūtīja iesniegumu, norādot uz skolas direktores neētisku, savam amatam neatbilstošu rīcību /Datums C/ vecāku sapulcē, kura tika protokolēta neatbilstoši vispārpieņemtajām normām un, kā atklājies vēlāk, ir safabricējums.

[16.2] Uz minētiem iesniegumiem dienesta uzraudzības daļas direktors 2022. gada 23. decembrī sniedza atbildi Nr. /Numurs A/ (*lietas 70. lapa*), norādot, ka iesniegumi neattiecas uz dienestu, bet rīcība sekos tikai gadījumā, ja no Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas būs norādes par izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem.

Pieteicēja ieskatā minētā atbilde nav pamatota, jo izglītības jomu regulējošu normatīvo aktu pārkāpumi neattiecas uz Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, bet tieši uz dienestu.

[16.3] Konstatējams, ka atbilde uz iepriekšminētajiem iesniegumiem sniegta (ko nenoliedz arī pats pieteicējs), bet pieteicēju neapmierina apstāklis, ka dienests nav veicis pārbaudes par pieteicēja ieskatā notikušajiem normatīvo aktu pārkāpumiem skolā.

Tiesa atkārtoti norāda, ka jēdziens „atbilde pēc būtības" ir tāda atbilde, kas aptver to jautājumu loku (kopumu), kas ietverts iesniegumā. Iesniegumu likums piešķir personai tiesības vērst iestādes uzmanību uz iespējamiem pārkāpumiem un saņemt uz savu iesniegumu atbildi, kurā iestāde var norādīt, ka ir veikusi vai veiks kādas darbības, vai, tieši otrādi, tās neveiks, jo uzskata to par nelietderīgu u.tml. Privātpersona nevar diktēt iestādei, kādā veidā veicamas tai deleģētās funkcijas un uzdevumi. Iesniegumu likums neparedz tiesības prasīt konkrētu rīcību, tostarp izmeklēšanas vai pārbaudes darbību, vai analīzes veikšanu par katru gadījumu atsevišķi, un atzinumu sniegšanu.

Pamatojoties uz minēto, tiesa secina, ka atbilde pēc būtības uz iepriekšminētajiem iesniegumiem sniegta.

[17] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka 2023. gada 11. janvārī (*lietas 28.–29. lapa*) pieteicējs dienestam nosūtīja iesniegumu par skolas personāla vardarbības pret pieteicēja meitu slēpšanu. Attiecībā uz dienestu bija tikai viens lūgums – nopratināt skolas direktori, /Persona M/, skolas medmāsu un sporta skolotāju. Lūgums bija izteikts ar nolūku, lai izprastu katra skolas darbinieka atbildību situācijā, kad pieteicēja meita sporta nodarbībā no 10 gadus veca zēna gurnu apvidū tika satverta no aizmugures, piepacelta un tad triekta pret zemi. Neskatoties uz to, ka to redzēja vai notikumu secību precīzi zināja vairākas skolotājas, dienasgrāmatā tika veikts vecāku maldinošs ieraksts, ka meita nokrita, kas sakrita ar /Persona E/ teikto telefonsarunā tās pašas dienas plkst. 15.29. Līdz ar to notikums tika apzināti slēpts. Turklāt medicīnas darbinieks pieļāva pārkāpumu, jo par „meitas nokrišanu" informēja tikai meitas mammu, nevis vecākus.

[17.1] 2023. gada 11. janvārī (*lietas 30. lapa*) pieteicējs dienestam nosūtīja vēl vienu iesniegumu par skolas personāla vardarbības pret pieteicēja meitu slēpšanu, tostarp attiecībā uz laika periodu no 2022. oktobra līdz decembrim. Iesniegumā bija atsauce uz 2022. gada decembra iesniegumiem un vēl vienu 2023. gada 11. janvāra iesniegumu. Iesniegumā pieteicējs lūdz šo iesniegumu apvienot ar pieteicēja 11. janvāra pirmo iesniegumu; nopratināt skolotāju /Persona E/ par situāciju ar e-klasi; no e-klases sistēmas pārvaldītāja saņemt informāciju, kad precīzi tika ievadīta piezīme, ka pieteicēja meita bija pie medmāsas sporta nodarbības laikā.

Visi trīs iesnieguma lūgumi bija adresēti trim iestādēm, ieskaitot dienestu, no kura pieteicējs sagaidīja situācijas analīzi, atbildi pēc būtības, kā arī faktisko rīcību atbilstoši dienesta nolikumam.

[17.2] 2023. gada 13. janvārī (*lietas 31.–32. lapa*) pieteicējs nosūtīja dienestam informējošo iesniegumu par pēdējiem vardarbības gadījumiem, kuros skola attiecībā gan pret vardarbīgajiem, gan cietušajiem bērniem turpināja pārkāpt skolas iekšējos noteikumus un noteikumus Nr. 1338). Pārkāpumi norisinās jau no 2022. gada oktobra. Skolas direktore bija informēta par notikumiem. Piesaistīt skolas psihologu varēja vienīgi direktore, taču tas līdz pat šim brīdim netika darīts.

Skolas administrācijai, ieskaitot direktori, atkarībā no pārkāpuma smaguma pakāpes un ņemot vērā, ka gadījumi ar vardarbīgu zēnu bija atkārtoti un, lai vardarbības situācijas nesaīsinātos, vardarbīgajam zēnam mācības bija jānodrošina citā telpā pedagoga un psihologa klātbūtnē.

[17.3] 2023. gada 21. janvārī (*lietas 33. lapa*) pieteicējs dienestam nosūtīja iesniegumu, kurā norādīja uz izmisumu un to, ka nepieciešama tūlītēja rīcība attiecībā uz pieteicēja iepriekšējiem iesniegumiem, jo psiholoģiskā un fiziskā vardarbība pret bērniem turpinās, taču skolas administrācija turpina ignorēt skolas iekšējo noteikumu un noteikumu Nr. 1338 prasības.

[17.4] Ievērojot, ka rīcība uz iepriekš sūtītajiem iesniegumiem nesekoja, cietušo bērnu vecāki bija bezizejas stāvoklī. Līdz ar to 2023. gada 26. janvāra (*lietas 34.–37.lapa*) iesniegumā vecāki lūdza uzteikt skolas direktorei darbu. Saskaņā ar dienesta nolikumu, dienests ir kompetentā iestāde, kas organizē izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu. Neskatoties uz to, ka iesniegumā bija minēts, ka tas dienestam ir informatīvs, tomēr dienestam tas bija saistošs.

[17.5] 2023. gada 30. janvārī (*lietas 38.–43. lapa*) pieteicējs nosūtīja iesniegumu par skolas direktores nevēlēšanos pildīt savus darba pienākumus, risināt ieilgušas problēmas ar klases vecākiem, tāpēc pret pieteicēju, kā pret aktīvāko vecāku, Valsts policijā sniedza safabricētu administratīvo lietu. Pieteicējs dienestam lūdza šo iesniegumu pievienot izskatāmai lietai un sniegt atbildi par pieteicēja saziņu ar skolas direktori un klases audzinātāju.

[17.6] Pieteicējs norāda, ka uz iepriekš minētiem iesniegumiem pieteicējs saņēma 2023. gada 13. februāra atbildi, kura bija pretēja dienesta nolikumam, Izglītības likumam, Valsts pārvaldes iekārtas likumam, Iesniegumu likumam, kā arī labas pārvaldības principam. Atbilde bija vispārīga, aprakstoša, tāpat kā tajā izdarītie secinājumi. Neviena no pieteicēja iesniegumos minētajām situācijām, kas attiecas uz pieteicēja meitu, netika nedz aprakstīta, nedz analizēta. Atbilde netika sniegta pēc būtības. Dienesta faktiskās rīcības pārkāpumi bija acīmredzami.

[18] Dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2023. gada 13. februārī sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs B/ (*lietas 71.–72. lapa*) uz iepriekšminētajiem iesniegumiem (2023. gada 12. janvāra, 2023. gada 16. janvāra, 2023. gada 23. janvāra, 2023. gada 26. janvāra, 2023. gada 30. janvāra, 2023. gada 31. janvāra, reģistrēšanas datumi dienestā) par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem skola darbībā. 2023. gada 13. februāra atbildē norādīts turpmāk minētais.

[18.1] No skolas direktores skaidrojumā ietvertās informācijas izriet, ka /Datums B/ pedagoga pārejošas darba nespējas dēļ tika apvienota /Klase A/ un /Klase B/ klase mācību stundā „Sports un veselība”, kuru vadīja pedagogs /Persona D/. Izglītojamie spēlējuši kustību spēli „Tautas bumba”, spēlē izmantotas bumbas pildītas ar porolonam līdzīgu materiālu un mīkstu pārklājumu. Spēles laikā bumba atsitusies pret pieteicēja meitas vēderu, tomēr pēc brīža meitene informējusi pedagogu, ka vēders vairs nesāp. Pedagogs /Persona D/ dienas laikā atkārtoti pārliecinājusies, ka meitene jūtas labi. Arī nākošajās dienās pieteicēja meitai netika novērotas veselības problēmas, meitene esot bijusi smaidīga un dzīvespriecīga.

[18.2] Pārbaudes laikā apstiprinājās iesniegumā norādītā informācija, ka /Datums A/ mācību stundā „Sports un veselība" starp pieteicēja meitu un klasesbiedru notikusi konfliktsituācija, kuras rezultātā pieteicēja meita tikusi pagrūsta. No skolas direktores skaidrojumā ietvertās informācijas izriet, ka medicīnas māsa pieteicēja meitai nekonstatēja nopietnu traumu, vienlaikus pielika aukstuma kompresi un par sniegto palīdzību informēja meitenes māti. Vienlaikus no skaidrojumā ietvertās informācijas izriet, ka minētās dienas vakarā pieteicēja meita apmeklējusi peldēšanas nodarbību peldbaseinā, bijusi aktīva un nekas neliecinājis par veselības problēmām. Skolas direktore informēja, ka veiktas pārrunas ar izglītojamo par sociāli pieņemamu konfliktu risināšanu.

[18.3] Pārbaudes laikā apstiprinājās iesniegumā norādītā informācija, ka skolas /Klase A/ klasē starp atsevišķiem izglītojamiem dažkārt ir vardarbīgas attiecības. Vienlaikus pārbaudes laikā konstatēts, ka /Klase A/ klases audzinātāja /Persona E/ iesaistījusies izglītojamo konfliktsituāciju un vardarbības gadījumu risināšanā, tostarp veikusi pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem, informējusi skolas direktori, kā arī izglītojamo savstarpējās saskarsmes pilnveidošanai piesaistījusi atbalsta personālu. Izglītības psihologs /Persona F/ un sociālie pedagogi /Persona G/ un /Persona H/ vadījuši /Klase A/ klases audzināšanas stundas savstarpējo attiecību pilnveidošanai, veikuši individuālas pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem. Arī skolas direktores vietnieces izglītības jomā /Persona I/, /Persona J/ un /Persona K/ ir iesaistījušās konkrētu situāciju /Klase A/ klasē risināšanā, tostarp veikušas pārrunas ar izglītojamiem un viņu vecākiem.

[18.4] Pārbaudes laikā konstatēts, ka skolas direktore iesaistījusies konfliktsituāciju, tostarp vardarbības /Klase A/ klasē novēršanas jautājumu risināšanā un komunikācijā ar izglītojamo vecākiem. Situāciju risināšanā direktore iesaistījusi /Pilsēta/ izglītības pārvaldes galveno speciālisti bērnu tiesību aizsardzības jautājumos /Persona N/ un Iekļaujošās izglītības atbalsta centra vadītāju /Persona O/. Skolas direktore 2022. gada 30. novembrī organizējusi starpinstitucionālo tikšanos, kurā lūgusi pašvaldības atbalstu skolotāja palīga nodrošināšanai. Direktore /Datums C/ organizējusi /Klase A/ klases izglītojamo vecāku sapulci, kurā izglītojamo vecākus informēja par vardarbības un konfliktsituāciju risināšanas kārtību, tostarp informēja par iekļaujošās izglītības būtību un tiesiskajiem aspektiem, kā arī informēja par skolas veiktajām darbībām mikroklimata /Klase A/ klasē uzlabošanā.

[18.5] Izvērtējot Valsts izglītības informācijas sistēmā ierakstītās ziņas par /Klase A/ klases pedagoga palīga /Persona M/ iegūto izglītību un profesionālo kvalifikāciju, konstatēts, ka tā atbilst normatīvos aktos noteiktajām prasībām, kā arī uz /Persona M/ nav attiecināmi normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi strādāt izglītības iestādē. Vienlaikus skolas direktores skaidrojumā ietvertās informācijas izriet, ka /Persona M/ ir labs kontakts ar izglītojamiem. Skolā novērots, ka izglītojamie vēlas apskaut /Persona M/, vēlas pastāstīt par saviem hobijiem, sasniegumiem, interešu izglītības pulciņiem. No direktores sniegtās informācijas izriet, ka /Persona M/ no izglītojamiem nav ievākusi konfidenciālu informāciju.

[18.6] Skolas direktore informēja, ka medicīnas māsa sniedz izglītojamiem nepieciešamo medicīnisko palīdzību un par minēto informē izglītojamo vecākus. Direktore noliedz, ka izglītojamiem būtu ierobežojumi apmeklēt medicīnas māsu, papildus informējot, ka pedagogiem aktualizēts jautājums par medicīnas māsas iesaisti izglītojamo veselības problēmu gadījumos.

[18.7] Pašvaldības Izglītības pārvaldes vadītājas vietniece /Persona P/ pārzina situāciju skolas /Klase A/ klasē. Viņa informēja, ka skolas direktore jau no mācību gada sākuma ir iesaistījusies situāciju /Klase A/ klasē risināšanā, tostarp tikusies ar vecākiem un sniegusi atbildes, kā arī lūgusi pašvaldības speciālistu iesaisti. Šobrīd /Klase A/ klasē papildus strādā skolotāja palīgs, kā arī izglītojamiem organizētas vairākas Džimbas vardarbības mazināšanas nodarbības. /Persona P/ informēja, ka turpinās uzraudzīt situāciju skolā, sniedzot metodisko atbalstu izglītības iestādei, tostarp konstruktīvai sadarbībai ar izglītojamo vecākiem.

[18.8] Pārbaudes laikā dienesta Uzraudzības departaments nav guvis apstiprinājumu iesniegumā norādītajam par skolas direktores, atbalsta speciālistu un /Klase A/ klases audzinātājas bezdarbību izglītojamo konfliktsituāciju un vardarbības /Klase A/ klasē novēršanā, tostarp nav gūts apstiprinājums par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem. Tādējādi šobrīd dienesta Uzraudzības departamenta rīcībā esošais informācijas kopums neļauj konstatēt skolas direktores neatbilstību Izglītības likuma 30. panta ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

Vienlaikus pieteicējs aicināts veidot konstruktīvu, lietišķu un cieņpilnu komunikāciju ar izglītības iestādes darbiniekiem, lai pārrunātu neskaidros jautājumus, sniegtu priekšlikumus un vienotos par turpmāko sadarbību. Dienesta Uzraudzības departaments ar skolas direktori un Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieci /Persona P/ pārrunājis iespējamos situācijas risinājumus, tostarp vardarbības starp izglītojamiem mazināšanā.

[19] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 13 februāra atbildē ir sniedzis atbildi pēc būtības uz pieteicēja iesniegumiem (2023. gada 12. janvāra, 2023. gada 16. janvāra, 2023. gada 23. janvāra, 2023. gada 26. janvāra, 2023. gada 30. janvāra, 2023. gada 31. janvāra, reģistrēšanas datumi dienestā) par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem pašvaldības skola darbībā.

Apstāklis, ka 2023. gada 13. februāra atbildē dienests analizējis notikumus, sniedzis viedokli un paskaidrojumus saistībā ar pieteicēja iesniegumos izteikto viedokli un norādīto informāciju, kas nesakrīt ar pieteicēja skatījumu un viedokli (piemēram, nav konstatējis pārkāpumus skolas direktores rīcībā) vai ar pieteicēja ieskatā nav sniedzis atbildē pietiekamu skaidrojuma detalizāciju, nav par pamatu secinājumam, ka dienests nebūtu sniedzis atbildi pēc būtības. Tāpat secināms, ka dienests veicis pārbaudi skolā par pieteicēja norādītajiem apstākļiem un atbildēs sniedzis tiesas ieskatā pilnīgu informāciju par pārbaudes rezultātiem.

Vērtējot, vai dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai, tiesa konstatē, ka atbilde ir sniegta noteiktajā termiņā (ievērojot, ka 2023. gada 11. un 12. februāris bija brīvdienas).

[20] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka 2023. gada 16. februārī (*lietas 44.–46. lapa*) pieteicējs ar sūdzību par 2023. gada 13. februāra atbildi vērsās pie dienesta vadītājas. Pieteicējs lūdza izskatīt iesniegumu, saredzot skolas direktores pārkāpumus un lūdzot uzteikt viņai darbu. Tāpat pieteicējs norādīja argumentus, kāpēc 2023. gada 13. februāra atbilde nav pareiza.

Papildinot 2023. gada 16. februāra sūdzību, pieteicējs 2023. gada 23. februārī iesniedza 2023. gada 17. februāra (*lietas 47.–52. lapa*) papildinājumu par prettiesisku, safabricētu /Datums C/ vecāku sapulces protokolu. Pieteicējs informēja par cinisku skolas direktores rīcību sapulces laikā attiecībā pret cietušo bērnu vecākiem.

2023. gada 24. februārī (*lietas 53.–54. lapa*) pieteicējs dienestam nosūtīja 2023. gada 26. janvāra kolektīvā iesnieguma papildinājumus ar trīs audio pielikumiem, kuros pieteicēja 8 gadus veca meita emocionāli stāstīja par skolas notikumiem, kad viņa vairākkārt cieta vardarbībā, taču skolas personāls atbilstoši skolas iekšējiem noteikumiem un noteikumiem Nr. 1338 nereaģēja. Savukārt dienests, kā tas izriet no 2023. gada 13. februāra atbildes, pārkāpumus neanalizēja. Pieteicējs dienestam norādīja, ka uztur 2023. gada 26. janvāra iesniegumā ietverto prasījumu, ņemot vērā visu kopsakarā un citu vecāku sūdzības par skolas prettiesiskām darbībām, lūdzot uzteikt skolas direktorei darbu.

Ņemot vērā, ka pieteicējs jau bija iesniedzis 16. februāra sūdzību, tostarp par 26. janvāra atbildi, būtiski ka dienesta vadītājai bija jāsaprot, ka 2023. gada 24. februāra iesnieguma papildinājumu un audioieraksti ir attiecināmi uz 16. februāra sūdzību.

[20.1] Pieteicējs arī norāda, ka uz iepriekš minētiem trim iesniegumiem pieteicējs mēneša laikā vēlējās saņemt dienesta vadītājas atbildi, jo dienesta vadītāja nodrošina dienesta darbības tiesiskumu un pieņem lēmumu par privātpersonas apstrīdēto dienesta amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai amatpersonas faktisko rīcību. Tomēr 2023. gada 13. marta atbildi sniedza dienesta Uzraudzības departamenta direktors. Šādā veidā dienesta vadītāja pārkāpa dienesta nolikuma 16. punktu un nepieņēma lēmumu par apstrīdēto dienesta amatpersonas izdotu administratīvo aktu.

Dienesta Uzraudzības departamenta direktors pats sniedza atbildi uz sūdzību par iepriekš sniegto atbildi, kas neiztur kritiku. Ievērojot, ka Uzraudzības departamenta direktoram bija pašam jāvērtē savs darbs, kas ir prettiesiski, viņš, protams, to nav bijis spējīgs izdarīt. 2023. gada 13. marta atbildē norādīts, ka pieteicēja iepriekš norādītie faktiskie apstākļi nav mainījušies un atbilde jau tika sniegta 2023. gada 13. februārī. Tāpat norādīts par dienesta veiktajām darbībām februārī un martā, šādi pamatojot, ka skolas direktore un klases audzinātāja ievēro skolas iekšējos noteikumus un noteikumus Nr. 1338. Šāda atbilde ir sniegta, nenorādot, kā tieši tas attiecas par pieteicēja norādītajām situācijām direktores un cita skolas personāla rīcībā konkrēti attiecībā uz pieteicēja meitas skolā iegūtajām psiholoģiskām un fiziskām traumām. Proti, 2023. gada 13. marta atbilde neattiecas uz pieteicēja iesniegumiem, bet gan uz citām situācijām, kas neattiecas uz pieteicēja meitu. Sniegtajā atbildē apšaubīts pieteicēja iesniegumos norādītās informācijas patiesums, bet nav saprotams, kā tika nonākts līdz tādam secinājumam, ņemot vērā, ka netika izvērtētas konkrētās situācijas ar pieteicēja meitas iesaisti. Secināms, ka pieteicēja sūdzība, kas bija adresēta dienesta vadītājai, netika izskatīta.

[20.2] Kā izriet no lietas materiāliem, dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2023. gada 10. martā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs C/ (*lietas 73. lapa*) uz pieteicēja 2023. gada 16. februāra, 2023. gada 17. februāra, 2023. gada 23. februāra un 2023. gada 24. februāra iesniegumu. Dienesta 2023. gada 13. marta atbildē norādīts turpmāk minētais.

Pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies, savukārt atbilde uz tajos norādīto informāciju pieteicējam sniegta 2023. gada 13. februāra atbildē.

Vienlaikus dienesta Uzraudzības departaments norādīja, ka turpina sekot līdzi skolas veiktajām darbībām situācijas /Klase A/ klasē uzlabošanā, un 2023. gada 20. februārī bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja skolu. Veiktas pārrunas ar skolas direktori un /Klase A/ klases audzinātāju, vērotas izglītojamo savstarpējās attiecības /Klase A/ klasē. Pārbaudes laikā konstatēts, ka izglītojamo konfliktsituāciju gadījumos skola ievēro skolas iekšējo noteikumu 2. pielikumā noteikto rīcības plānu. Dienesta Uzraudzības departaments periodiski sazinās ar direktori un /Pilsēta/ Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieci par situāciju /Klase A/ klasē un skolas veiktajām darbībām mikroklimata uzlabošanā. Esošais informācijas kopums norāda uz atsevišķu /Klase A/ klases izglītojamo uzvedības grūtībām, kuru risināšanā skola iesaistījusi izglītojamo vecākus, kā arī pašvaldības attiecīgās institūcijas.

Šobrīd nav pamata apšaubīt skolas direktores veiktās darbības situāciju /Klase A/ klasē risināšanā un preventīvu atbalsta pasākumu organizēšanā, kā arī nav pamata apgalvot par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem.

[20.3] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 10. marta atbildē ir sniedzis atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2023. gada 16. februāra, 2023. gada 17. februāra, 2023. gada 23. februāra un 2023. gada 24. februāra (reģistrēšanas datumi dienestā) iesniegumiem par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem skolas darbībā, tostarp arī par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem.

Tāpat tiesa, analizējot pieteicēja iepriekšminētajos iesniegumos ietvertos paskaidrojumus un jautājumu būtību, secina, ka pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies, un ka pieteicējam dienests jau sniedza atbildi 2023. gada 13. februāra atbildē. Papildus konstatējams, ka dienests ir veicis arī neplānotu pārbaudi skolā, par kuras rezultātiem arī informējis pieteicēju 2023. gada 10. marta atbildē.

Pieteicējs norāda, ka dienesta vadītāja pārkāpa dienesta nolikuma 16. punktu un nepieņēma lēmumu par apstrīdēto dienesta amatpersonas izdotu administratīvo aktu.

Kā izriet no nolikuma 16. punkta, dienesta vadītājs pieņem lēmumu par privātpersonas apstrīdēto dienesta amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai amatpersonas faktisko rīcību [...].

Tiesa secina, ka izskatāmajā gadījumā dienestā tika saņemti pieteicēja iesniegumi (Iesnieguma likuma izpratnē), kas saturēja atkārtotu pieteicēja viedokli par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem skolas darbībā, tostarp arī par nepietiekamu sadarbību ar izglītojamo vecākiem, kā arī tika ietverts lūgums atbrīvot no amata skolas direktori (*sk., piemēram, lietas 53. lapu*).

Kopsakarā ar iepriekšminēto, secināms, ka pieteicējam pastāvēja tikai tiesības saņemt atbildi pēc būtības. Savukārt dienestam (Uzraudzības departamentam) no tiesību normām neizrietēja pienākums izdot administratīvo aktu, kuru pieteicējs varētu apstrīdēt augstākai amatpersonai.

Tiesa atkārtoti norāda pieteicējam, ka privātpersona nevar diktēt iestādei, kādā veidā veicamas tai deleģētās funkcijas un uzdevumi. Iesniegumu likums neparedz tiesības prasīt konkrētu rīcību, tostarp izmeklēšanas vai pārbaudes darbību, vai konkrēta satura administratīvā akta izdošanu, kā to vēlas pieteicējs izskatāmajā gadījumā.

Tāpat no pieteicēja augstāk minētajiem iesniegumiem neizriet skaidras norādes, ka pastāvēja šaubas par dienesta amatpersonu objektivitāti (Iesnieguma likuma 5. panta otrā daļa).

Vērtējot, vai dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai, tiesa konstatē, ka atbilde sniegta, ievērojot noteikto procesuālo termiņu.

[21] Kā norāda pieteicējs pieteikumā, 2023. gada 13. martā (*lietas 55. lapa*) pieteicējs ar iesniegumu vērsās dienestā (adresēts /Persona R/), norādot, ka dienests neuzklausa savstarpēji nesaistītus bērnu vecākus, bet tic tikai un vienīgi skolas direktorei. Pieteicējs norādīja, ka dienesta vadītājas vietā atbildes sniedz dienesta Uzraudzības departaments direktors, kas neatbilst dienesta nolikumam. Tāpat pieteicējs norādīja, ka dienests analizē situāciju tagadnē, bet par konkrētām situācijām līdz 2023. gada janvāra beigām atbilde netiek sniegta. Pieteicējs atkārtoti lūdza detalizētu atbildi par katru konkrētu pārkāpuma analīzi. Pēc būtības pieteicējs dienesta vadītājai apstrīdēja 2023. gada 10. marta atbildi.

[21.1] Vienlaicīgi ar apstrīdēšanas iesniegumu pieteicējs 2023. gada 13. martā e-pastā sazinājās ar dienesta vadītāju, sarunājot tikšanos uz 2023. gada 21. martu plkst. 15.00.

Uz tikšanos pieteicējs ieradies viens pats, bet no dienesta puses tikšanās piedalījās dienesta vadītāja, dienesta Uzraudzības departamenta direktors un /Persona L/, kura sagatavoja atbildes. Pieteicējam paskaidroja, ka skolas personāls rīkojies atbilstoši skolas iekšējiem noteikumiem un noteikumiem Nr. 1338. Ievērojot, ka pieteicējam pretī sēdēja 3 cilvēki, pieteicējs juta būtisku psiholoģisko ietekmi, tāpēc pamatot savu viedokli un sniegt pretjautājumus pieteicējam bija neiespējami. Sarunas nobeigumā no dienesta puses tika secināts, ka viss ir kārtībā un pieteicēju pavadīja ārā, nesniedzot atbildes uz iesniegumā minētajiem jautājumiem.

[21.2] 2023. gada 23. martā (*lietas 56. lapa*), neskatoties uz to, ka pieteicējs joprojām gaidīja atbildi uz 2023. gada 16. februāra un 2023. gada 13. marta sūdzībām, sakopojot domas attiecībā uz 2023. gada 21. marta tikšanās dzirdēto, pieteicējs nosūtīja precizējošos jautājumus dienesta vadītājai par dienesta darbībām atbilstoši dienesta nolikumam. Pieteicējs lūdza sniegt atbildi līdz 7. aprīlim, jeb 2 nedēļu laikā, kas atbilstu Administratīvā procesa likuma 69. panta otrajai daļai. Tāpat dienestam bija pienākums atbildi sniegt rakstveida, ievērojot Administratīvā procesa likuma 67. pantu.

2023. gada 23. marta iesniegums tika sniegts ar mērķi, lai dienesta vadītāja, sniedzot atbildi tostarp uz 16. februāra iesniegumu, būtu spējīga secināt, ka skolas direktores darbības bija prettiesiskas un tam par pamatu būtu direktores darba uzteikums.

[21.3] Uz pieteicēja 2023. gada 13. un 23. marta sūdzībām pieteicējs saņēma 2023. gada 13. aprīļa atbildi, kurā tika norādīts, ka 2023. gada 21. marta sapulces laikā viss tika izrunāts un atbildēts. Tajā pašā laikā norādīts, ko šajā situācijā ir darījis dienests, taču atkal jau nenorāda pilnīgi neko attiecībā uz konkrētam situācijām ar pieteicēja meitu, kuras tiesības pieteicējs aizstāvēja. Minēto atbildi sniedza dienesta Uzraudzības departamenta direktors, nevis dienesta vadītāja, pārkāpjot dienesta nolikuma 16. punktu. Pieteicējam arī norādīts, ka atbildes tika sniegtas mutvārdos 2023. gada 21. marta tikšanās laikā, neņemot vērā, ka pieteicējs vēlējies saņemt atbildes rakstveidā. Turklāt atbilde netika sniegta divu nedēļu laikā, t. i., līdz 7. aprīlim, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 69. panta otro daļu.

Atbildē norādīts, ka skola ievēro skolas iekšējos noteikumos noteikto rīcības plānu, nepamatojot savu rīcību atbilstoši dienesta nolikumam, par ko pieteicējs detalizēti jautāja savā 2023. gada 23. marta iesniegumā. Abi iesniegumi atkal palika bez atbildes, vēl jo vairāk, atbildi atkal sniedza trešā persona, nevis dienesta vadītāja saskaņā ar dienesta nolikuma 16. punktu. Uz pieteicēja 2022. gada 18. decembra kolektīvo iesniegumu un 2023. gada 11. janvāra diviem iesniegumiem, kuros minēti konkrēti pārkāpumi pret pieteicēja meitu, joprojām netika sniegta atbilde, bet gan vispārīga atbilde par skolas rīcību, kas nedz pieteicēju, nedz pieteicēja meitu neskar.

[22] Kā izriet no lietas materiāliem, dienesta Uzraudzības departamenta direktors 2023. gada 13. aprīlī sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs D/ (*lietas 74. lapa, sk. arī pavadvēstuli, lietas 106. lapa*) uz 2023. gada 13. marta, 2023. gada 22. marta un 2023. gada 23. marta iesniegumiem par dienesta pārbaudes rezultātiem skolas darbībā.

Pieteicējam norādīts, ka 2023. gada 21. marta tikšanās laikā dienestā pieteicējam sniegtas atbildes uz viņa jautājumiem, kā arī pieteicējs informēts par pārbaudes rezultātiem.

Pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies. Atbilde uz tajos norādīto informāciju pieteicējam sniegta 2023. gada 13. februāra atbildē, kā arī tikšanās laikā.

Dienesta Uzraudzības departaments skolai sniedzis vairākus ieteikumus, tostarp izglītojamo vardarbības gadījumos izstrādāt individuālo uzvedības korekcijas plānu, pilnveidojot komunikāciju ar izglītojamo vecākiem, sniedzot informāciju par izglītojamo labbūtību un periodiski monitorējot klases mikroklimatu. Turklāt dienesta Uzraudzības departaments 2023. gada 30. martā bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja skolu. Pārbaudes laikā konstatēts, ka skola ņēmusi vērā dienesta Uzraudzības departamenta ieteikumus.

Izglītojamo konfliktsituāciju gadījumos skola ievēro skolas iekšējo noteikumu 2. pielikumā noteikto rīcības plānu. Skolas tīmekļa vietnē pieejama informācija par atbalsta grupas darbības regulējumu, kā arī atbalsta grupas speciālistu kontaktinformācija, tostarp psihologu.

[23] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 13. aprīļa atbildē ir sniedzis atbildi pēc būtības uz pieteicēja iesniegumiem (2023. gada 13. marta, 2023. gada 22. marta un 2023. gada 23. marta, reģistrēšanas datumi dienestā) par dienesta pārbaudes rezultātiem skolas darbībā.

Tāpat tiesa, analizējot pieteicēja iepriekšminētajos iesniegumos ietvertos paskaidrojumus un jautājumu būtību, secina, ka pieteicēja iesniegumu saturs attiecībā uz iepriekšējos dienestam un ministrijai iesniegtajos iesniegumos norādītajiem faktiskajiem apstākļiem pēc būtības nav mainījies, un ka pieteicējam dienests jau sniedza atbildi 2023. gada 13. februāra atbildē.

Papildus konstatējams, ka 2023. gada 21. martā sapulces laikā tika izrunāts un atbildēts uz iepriekšminētajos iesniegumos pieteicēja izteiktajiem jautājumiem un viedokļiem par situāciju skolā (minētais apstāklis izriet no tiesas sēdē nopratināto liecinieku /Persona R/ un /Persona S/ liecībām, sk. tiesas sēdes protokolu,*lietas 212.–214. lapa*, *240.–241. lapa*).

Tiesas ieskatā nav būtiskas nozīmes pieteicēja norādītajam apstāklim, ka pieteicējam sapulcē pretī sēdēja 3 cilvēki un pieteicējs juta būtisku psiholoģisko ietekmi (tāpēc pamatot savu viedokli un sniegt pretjautājumus pieteicējam bija neiespējami). Tiesa norāda, ka pieteicējam bija tiesības sapulcē ierasties ar pārstāvi (ja pieteicējam bija nepieciešams kādas personas atbalsts), vai arī lūgt pārtraukumu (vai rīkot atkārtotu sapulci), ja bija nepieciešams, kā norāda pats pieteicējs „sakopot domas”. Savukārt no liecinieku sniegtajām liecībām šādu apstākļu vai lūgumu esība sapulcē neizriet. Līdz ar to tiesai nav pamata secinājumam, ka 2023. gada 21. marta sapulcē netika atbildēts uz visiem pieteicēju interesējošiem jautājumiem.

Vērtējot, vai dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai, tiesa konstatē, ka atbilde sniegta, ievērojot noteikto procesuālo termiņu.

Izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Administratīvā procesa likuma 69. panta otrās daļas regulējums, jo netika izdots administratīvais akts.

[24] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka 2023. gada 20. aprīlī (*lietas 57.–61. lapa*) pieteicējs dienesta vadītājai nosūtīja sūdzību par vardarbības gadījumu kopsavilkumu līdz 2023. gada 20. aprīlim, kuros skolas direktore nerīkojās, pārkāpjot skolas iekšējos noteikumus, noteikumus Nr. 1338, kā arī vairākus citus normatīvos tiesību aktus. Pieteicējs atkārtoti detalizēti aprakstīja situāciju, kad pieteicēja meita guva vēdera traumu, bet nepieredzējusi sporta skolotāja ļāva izvērtēt 8 gadus vecam bērnam savu iekšējo orgānu stāvokli, jeb neziņoja par bumbas sitienu nedz medicīniskam personālam, nedz pieteicējam un meitas mammai, būtiski pārkāpjot skolas iekšējos noteikumus. Pieteicējs norādīja arī uz meitas fizisko iespaidošanu /Datums D/, kas joprojām nav izvērtēts. Tāpat pieteicējs norādīja par pieteicēja meitai nodarītiem miesas bojājumiem un psiholoģiskām traumām, kas attiecas arī uz dienestu, jo tieši tāpat kā dome, arī dienests ignorē pietecēja meitas veselībai nodarītos zaudējumus. Pieteicējs lūdza pieņemt pamatotu/motivētu lēmumu par skolas direktores darba uzteikumu.

Pieteicējs norāda, ka uz iepriekš minēto sūdzību pieteicējs saņēma 2023. gada 11. maija atbildi, kas nebija numurēta un tika sniegta novēloti. Dokumenta nosaukuma beigās esošais simbols “(3)” norāda uz cinisku atbilžu dokumentu kopēšanu, nepievēršot uzmanību un neveltot laiku atbildes nosaukuma maiņai, bet pati atbilde tika sniegta formāli, bez numura, pamainot iepriekš rakstīto tekstu, tātad neiedziļinoties iesniegumu būtībā. Dienesta vadītāja vietniece atsaucās uz Senāta prakses atziņām, taču nenorāda, kur tad pieteicējs bija norādījis uz nepieciešamību sniegt konkrēta satura vai pieteicēja priekšstata atbildi.

Pieteicējs 23. marta iesniegumā lūdza sniegt atbildes uz konkrētiem jautājumiem, kas attiecas uz pieteicēju un viņa meitu. Savukārt dienests sniedza skaidrojumu par savām kompetences robežām. Neskatoties uz novēlotu atbildi, arī šajā gadījumā netika sniegts detalizēts vai jebkāds izvērtējums attiecībā uz 2022. gada 18. decembra un 2023. gada 11. janvāra iesniegumiem par skolas iekšējo noteikumu, noteikumu Nr. 1338 pārkāpumiem attiecībā uz pieteicēja meitu, sasaistot tos ar skolas direktores darba uzteikumu.

[25] Kā izriet no lietas materiāliem, dienesta vadītāja vietniece 2023. gada 11. maijā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs E/ (*lietas 75. lapa, sk. arī dienesta izdruku, lietas 107. lapa*) uz pieteicēja 2023. gada 14. aprīļa un 21. aprīļa iesniegumiem, kuros pausta neapmierinātība ar dienesta Uzraudzības departamenta sniegtajām atbildēm, tostarp uz pieteicēja 2023. gada 16. februāra un 2023. gada 23. marta iesniegumiem, un par 2023. gada 13. aprīļa atbildi par pārbaudes rezultātiem skolā.

Dienests atbildē norādīja, ka Uzraudzības departaments atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei ir izvērtējis pieteicēja iesniegumos norādīto apstākļu kopumu un savas kompetences ietvaros sniedzis atbildes uz visiem pieteicēja iesniegumiem, tostarp tikšanās laikā dienestā 2023. gada 21. martā tika sniegtas atbildes uz pieteicēja jautājumiem. Atbilstoši dienesta kompetencei, kopsakarā izvērtējot skolas veiktās darbības izglītojamo konfliktsituāciju, tostarp vardarbības situāciju risināšanā un komunikācijā ar izglītojamo vecākiem, netika konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi.

Atbilstoši Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē ir izvērtēt iespējamos bērnu tiesību pārkāpumus skolā.

[26] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 11. maija atbildē ir sniedzis atbildi pēc būtības uz pieteicēja iesniegumiem (2023. gada 14. aprīļa un 2023. gada 21. aprīļa, reģistrācijas datumi dienestā), kuros pausta neapmierinātība ar dienesta Uzraudzības departamenta sniegtajām atbildēm, tostarp uz pieteicēja 2023. gada 16. februāra un 2023. gada 23. marta iesniegumiem, un par 2023. gada 13. aprīļa atbildi par pārbaudes rezultātiem skolā. Papildus konstatējams, ka dienests ir veicis arī pārbaudi skolā, par kuras rezultātiem informējis pieteicēju jau 2023. gada 10. marta atbildē.

Tāpat atkārtoti norādāms, ka privātpersona nevar diktēt iestādei, kādā veidā veicamas tai deleģētās funkcijas un uzdevumi. Iesniegumu likums neparedz tiesības prasīt konkrētu rīcību, tostarp izmeklēšanas vai pārbaudes darbību, vai konkrēta satura administratīvā akta izdošanu, kā to vēlas pieteicējs izskatāmajā gadījumā (disciplinārlietas ierosināšana direktorei un darba uzteikums).

Tiesa nepiekrīt pieteicējam, ka atbilde tika sniegta novēloti, jo atbilde tika sniegta uz pieteicēja 2023. gada 14. aprīļa un 21. aprīļa iesniegumiem, bet ne uz 2023. gada 16. februāra un 2023. gada 23. marta iesniegumiem, vai uz 2022. gada 18. decembra un 2023. gada 11. janvāra iesniegumiem (par skolas iekšējo noteikumu un noteikumu Nr. 1338 pārkāpumiem attiecībā uz pieteicēja meitu un pieteicēja ieskatā nepieciešamo skolas direktores darba uzteikumu), uz kuriem tiesas ieskatā atbildes pēc būtības jau tika sniegtas iepriekš analizētajās dienesta atbildēs. Minētais vērtējams kopsakarā ar apstākli, ka arī pats pieteicējs norāda, ka iesniegumos atkārtoti detalizēti aprakstīja situāciju skolā saistībā ar pieteicēja meitu un skolas darbinieku rīcību, pieteicēja ieskatā būtiski pārkāpjot skolas iekšējos noteikumus.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, secināms, ka dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešajā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai.

[27] Kā norāda pieteicējs pieteikumā, izjūtot vēl lielāku izmisumu, ka pieteicējs nevar pasargāt savas meitas tiesības, bezspēcību un depresiju, ka arī nākošajā mācību gadā skolas direktores vadītajā skolā turpināsies psiholoģiska un fiziska vardarbība, pieteicējs 2023. gada 6. jūnijā (*lietas 62. lapa*) ar iesniegumu vērsās pie dienesta vadītājas un Izglītības un zinātnes ministres par to, ka dienests nesniedz atbildi, atkārtoti akcentējot dažus no gadījumiem.

Uz minēto iesniegumu pieteicējs saņēma 2023. gada 5. jūlija atbildi, kuru parakstīja dienesta vadītāja. Pēc būtības šai atbildei bija jābūt uz pieteicēja 2023. gada 16. februāra sūdzību, taču atbildē skaidri norādīts, ka

atbilde ir uz 6. jūnija iesniegumu.

Savā atbildē dienesta vadītāja bez pamatojuma un, nesniedzot atbildes tostarp uz 2023. gada 30. janvāra un 2023. gada 23. marta iesniegumiem, norāda, ka skolas darbībā tiek ievērots skolas iekšējo noteikumu 2. pielikumā noteiktais rīcības plāns problēmsituāciju risināšanai, ja izglītojamais saskata draudus savai vai citu personu drošībai, veselībai vai dzīvībai. Vienlaikus dienesta vadītāja, stipri pārkāpjot 1 mēneša atbildes sniegšanas termiņu, atbild par /Datums A/ notikumiem ar pieteicēja meitu, atzīstot, ka dienests nevar sniegt skaidrojumu šādai skolas rīcībai. Dienests nemaz nav iepazinies ar pieteicēja 2023. gada 11. un 13. janvāra iesniegumiem un kolektīvo 18. decembra iesniegumu.

Pieteicēja ieskatā, dienesta vadītāja sākot ar 2023. gada 16. februāri nesniedza atbildes pēc būtības uz visām sūdzībām un iesniegumiem, turklāt netika ievērots labas pārvaldības princips.

[28] Tiesa konstatē, ka dienesta vadītāja 2023. gada 5. jūlijā sniedza pieteicējam atbildi Nr. /Numurs F/ (*lietas 76. lapa*) uz pieteicēja 2023. gada 6. jūnija iesniegumu, kurā izteiktas sūdzības par dienesta rīcību pieteicēja iesniegumos, kas tostarp adresētas ministrijai, skolai, pašvaldībai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai un Valsts policijai, aktualizēto jautājumu izskatīšanā. 2023. gada 5. jūlija atbildē norādīts turpmāk minētais.

Veicot kopumā vairāk kā 20 pieteicēja iesniegumos un to papildinājumos ietverto apgalvojumu pārbaudi, dienests atbilstoši kompetencei ir sniedzis atbildes uz visiem tajos uzdotajiem jautājumiem, tostarp ir konstatējis, ka skolas darbībā tiek ievēroti skolas iekšējie noteikumi, kā arī to 2. pielikumā noteiktais rīcības plāns problēmsituāciju risināšanai, ja izglītojamais saskata draudus savai vai citu personu drošībai, veselībai vai dzīvībai. Līdz ar to šobrīd dienestam nav pamata izpildīt 2023. gada 6. jūnija iesniegumā ietverto lūgumu un „piemērot soda sankcijas direktorei par šo noteikumu neievērošanu".

[29] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 5. jūlijā sniedza pieteicējam atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2023. gada 6. jūnija (saņemšanas datums dienestā) iesniegumu, kurā izteiktas sūdzības par dienesta rīcību, kas minētas pieteicēja iesniegumos (minētais iesniegums adresēts arī ministrijai, skolai, pašvaldībai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai un Valsts policijai, aktualizēto jautājumu izskatīšanā).

Konstatējams, ka dienests atbilstoši kompetencei ir sniedzis atbildes uz visiem 2023. gada 6. jūnija iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, tostarp ir konstatējis, ka skolas darbībā tiek ievēroti skolas iekšējie noteikumi un to 2. pielikumā noteiktais rīcības plāns problēmsituāciju risināšanai, ja izglītojamais saskata draudus savai vai citu personu drošībai, veselībai vai dzīvībai. Tāpat norādīts, ka dienestam nav pamata izpildīt 2023. gada 6. jūnija iesniegumā ietverto lūgumu un „piemērot soda sankcijas direktorei par šo noteikumu neievērošanu ".

Tiesa nepiekrīt pieteicējam, ka atbilde tika sniegta novēloti, jo atbilde tika sniegta uz pieteicēja 2023. gada 6. jūnija iesniegumu pēc būtības, bet nav uztverama, kā atbildes sniegšana uz 2023. gada 30. janvāra, 2023. gada 16. februāra vai 2023. gada 23. marta pieteicēja iesniegumiem, uz kuriem tiesas ieskatā atbildes pēc būtības jau tika sniegtas iepriekš analizētajās dienesta atbildēs. Minētais vērtējams kopsakarā ar apstākli, ka arī pats pieteicējs norāda, ka 2023. gada 6. jūnija iesniegumā atkārtoti "akcentējis dažus no gadījumiem skolā".

Attiecīgi secināms, ka dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešajā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai.

[30] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka vēl vairākkārt izmisīgi lūdza dienestam sniegt atbildi uz 2023. gada 23. marta iesniegumu, piemēram, šāds lūgums bija 2023. gada 7. augustā e-pastā (*lietas 63. lapa*). Pieteicējs sarakstē norādīja uz necienīgu dienesta darbinieka izturēšanos, norādīja, kāpēc atbilde uz 2023. gada 23. marta iesniegumu ir būtiska. Diemžēl no kopējā dienesta e-pasta pieteicējs saņēma neparakstītu un cinisku atbildi, ka atbilde jau tika sniegta, prettiesiski iesniegumu atstājot bez izskatīšanas, tajā pašā laikā nesniedzot atbildi uz 2023. gada 23. marta elektroniski parakstītu dokumentu. Atkārtoti 2023. gada 7. augustā lietas ar elektronisku parakstu tika nosūtīts iesniegums (*lietas 76. lapa*) dienesta darbiniecei /Persona L/, kura vairākkārt sagatavoja prettiesiskas atbildes uz pieteicēja iesniegumiem.

Katru reizi, nosūtot e-pastu ar elektroniski parakstīto dokumentu, tas tiek reģistrēts, taču atbildes uz reģistrēto dokumentu netiek sniegtas. Piemēram: 1) 2023. gada 7. augusta e-pasts un pievienotais dokuments tika reģistrēts ar Nr. /Numurs J/; 2) 2023. gada 23. augusta iesniegums tika reģistrēts ar Nr. /Numurs K/; 3) 2023. gada 14. decembra iesniegums tika reģistrēts ar Nr. /Numurs L/; 4) 2024. gada 10. janvāra iesniegums tika reģistrēts ar Nr. /Numurs M/; 5) 2024. gada 8. februāra iesnieguma papildinājumi tika reģistrēti ar Nr. /Numurs N/.

[30.1] Tiesas vērtējumā dienests 2023. gada 7. augustā (*lietas 76. lapa*) sniedza pieteicējam atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2023. gada 7. augusta iesniegumu (saņemšanas datums dienestā), kurā pieteicējs atkārtoti lūdz sniegt atbildi uz 2023. gada 23. marta iesniegumu, norādot, ka atbildes jau tika sniegtas. Minētam apstāklim piekrīt arī tiesa, proti, ka atbildes uz iesniegumā norādīto iesniegumu jau tika sniegta iepriekš (*Iesnieguma likuma 7. panta piektās daļas 5. punkts*), kā tika secināts iepriekš spriedumā [23]. Tāpat secināms, ka dienests, sniedzot atbildi, ir ievērojis Iesnieguma likuma 5. panta trešā daļā noteikto viena mēneša termiņu atbildes sniegšanai.

[30.2] Papildus tiesa konstatē, ka uz 2023. gada 14. decembra iesniegumu (*lietas 64.–66. lapa*), 2024. gada 10. janvāra iesniegumu (*lietas 67.–68. lapa*) un 2024. gada 8. februāra iesnieguma papildinājumi (*lietas 69. lapa*) dienests 2024. gada 28. februārī ir sniedzis atbildi (*lietas 83. lapa*), norādot, ka ministrijai kā augstākai iestādei jāaizvērtē zaudējumu atlīdzinājuma tiesiskais pamats un jāpieņem atbilstošs lēmums (*sk. arī tiesneša 2024. gada 7. marta lēmumu, lietas 2.–3. lapa*).

Ņemot vērā, ka iepriekšminēto pieteicēja iesniegumu mērķis bija saņemt no dienesta nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, tiesas vērtējumā atbilde uz iepriekš minētajiem iesniegumiem tika sniegta.

Tiesas ieskatā arī dienesta 2024. gada 28. februāra atbildē izteiktā rakstveida atvainošanās ir samērīga un atbilstoša dienesta izdarītajam procesuālajam pārkāpumam, proti, savlaicīgai atbildes nesniegšanai uz minētajiem iesniegumiem.

[31] Kā jau tiesa konstatēja iepriekš, Senāts ir norādījis, ka Iesniegumu likums negarantē tiesības iesnieguma iesniedzējam saņemt tādu atbildi pēc būtības uz iesniegto iesniegumu, kādu tas vēlas vai ir iztēlojies. Iesniedzējam šādā situācijā būtībā ir tiesības saņemt atbildi vienīgi par to, kā [iestāde] ir novērtējusi saņemto informāciju un ko līdz ar to ir izlēmusi ar saņemto informāciju darīt, nevis sniegt detalizētu skaidrojumu par to, kāpēc iestāde saskata pamatu izmantot vai neizmantot sev piešķirtās tiesības. Tas saistīts ar to, ka neviena tiesību norma neparedz, ka privātpersonām būtu tiesības pieprasīt, lai iestāde noteiktā veidā izlemj kādu jautājumu (*Senāta 2025. gada 15. augusta lēmuma lietā Nr. SKA-684/2025, ECLI:LV:AT:2025:0815.SKA068425.5.L, 9. punkts*). Tas vien, ka dienests nav sniedzis atsevišķu atbildi, izvērtējot katru iesniegumos norādīto situāciju, nevar būt par pamatu tiesas atzinumam, ka atbilde nav sniegta pēc būtības.

Tiesa, iepazinusies ar virkni pieteicēja iesniegumu saturu un dienesta sniegtajām atbildēm, konstatē, ka pieteicējs ar saviem jautājumiem pēc būtības pauž savu attieksmi pret dienestu, skolu un izglītības sistēmu kopumā. Tāpat secināms, ka iesniegumos ietvertā informācija noformulēta izaicinoši un tendenciozi (piemēram, jau sākotnēji apšaubot skolas personāla kompetenci, norādot uz veiktajiem pārkāpumiem, pieprasot sodīt vainīgās persona utt.). Arī jautājumi uzdoti, jau sākotnēji ietverot tendenciozu apgalvojumu par skolas rīcības prettiesiskumu vai personāla nekompetenci (piemēram, „Jūsu rīcības dēļ vakar tika piekauts kārtējais bērns”, *sk. lietas 41. lapu*), tāpēc uz tiem pēc būtības ir grūti vai pat neiespējami atbildēt, sniedzot tikai faktos balstītas atbildes. Proti, iesniegumos un pieteikumā izteikti iebildumi, piemēram, par to, ka iestāde nav atbildējusi uz katru iesniegumā ietverto sūdzību vai jautājumu, un noraidījusi kādu pieteicēja interesēs izvirzītu prasību vai neesot apmierinājusi visus pieteicējas interesēs izteiktos lūgumus, ar to acīmredzami domājot, ka nav apmierināta pieteicēja prasība atbrīvot no pienākumu veikšanas skolas direktori. Taču šādu iesniegumu iesniegšana nav pamatojama, lai panāktu attiecīgo mērķi.

Tiesa no pieteikuma un tā papildinājumiem pārliecinās, ka pieteicēja uzskats par iestādes sniegto atbilžu nepareizību pamatojas nevis uz atbildes būtību, bet gan uz neapmierinātību par to, ka iestāde nav apmierinājusi visus pieteicēja iesniegumos izvirzītos prasījumus vai lūgumus.

Attiecībā par no iesniegumiem izrietošo pieteicēja vēlmi, proti, lai dienests izvērtētu skolas direktores un citu darbinieku rīcību, tiesa norāda, ka atbildes sniegšana uz iesniegumu aprobežojas tieši ar atbildi uz iesniegumu

un neietver citas faktiskās vai tiesiskās darbības, kuras iestāde varētu veikt savas kompetences ietvaros (*Senāta 2007. gada 8. marta sprieduma lietā Nr. SKA-69/2007, A42157904, 8. punkts*).

Atsaucoties uz Satversmes 104. pantu un Iesniegumu likumu, nevar prasīt, lai, atbildot uz iesniegumu, iestāde veiktu darbības, kuras nav reglamentētas ar minētajām normām. Vienlaikus pieteicējam nav subjektīvu tiesību prasīt, lai tiktu izvērtēts kādas iestādes vai amatpersonas rīcības tiesiskums un saņemt šīs pārbaudes rezultātus.

[32] Balstoties uz iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteikumā norādītie un lietā iepriekš analizētie pieteicēja iesniegumi dienestā ir izskatīti Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā un uz tiem ir sniegtas atbildes pēc būtības atbilstoši iesniegumu saturam.

[33] Pieteicējs pieteikumā lūdz atlīdzināt nemantisko kaitējumu 10 000 *euro* apmērā, norādot, ka dienests pieteicējam radīja būtisku depresiju, pieteicējs nespēja gulēt. Katru dienu laižot meitu uz skolu, pieteicējs joprojām saprot, ka meitas tiesības tiks pārkāptas vēl un vēl, jo tieši valsts iestāde ar savu rīcību skolas direktorei uzliek šo brīvības sajūtu. Līdz šim ir novērojama nepieļaujama dienesta nostāja, ņemot vērā ievērojami lielāku dienesta resursus ar 50 darbiniekiem, attiecībā pret pieteicēju vienu, kurš ziņo par novērotājiem pārkāpumiem, īpaši uzsverot pārkāpumus pret pieteicēju un savu meitu. Ja dienests nespēj ievērot dienesta nolikumu, dienests būtu likvidējams.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92. pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu vai nemantisko kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. No Atlīdzināšanas likuma 1. panta izriet, ka likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību. Tāpat arī no Atlīdzināšanas likuma 4. panta pirmās daļas izriet, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies.

Līdz ar to no minētajām normām izriet, ka pamats atlīdzinājumam ir prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība.

Tā kā pieteicējs ir saņēmis atbildes pēc būtības uz iesniegumiem (nav konstatējama dienesta prettiesiskā rīcība), kā arī nav konstatējams termiņa kavējums atbilžu sniegšanā, prasījums par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu 10 000 *euro* ir nepamatots un noraidāms.

[34] Senāts ir atzinis, ka tiesai ir jāatbild uz tiem argumentiem un tādā veidā, lai sniegtu atbildi uz izšķiramo jautājumu pēc būtības. Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Senāta 2020. gada 10. septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-74/2020 7. punkts*).

Ievērojot minēto atziņu un to, ka tiesa ir rūpīgi iepazinusies ar pieteikuma un papildinājumu saturu, un lietas dalībnieku izteiktajiem apsvērumiem, tiesa nesniegs detalizētu novērtējumu katram lietas dalībnieka norādītajam argumentam.

[35] Papildus norādāms, ka saskaņā ar Iesniegumu likuma 10. panta otro daļu tiesas spriedums, ar kuru izskatīts pieteikums saistībā ar iestādes faktisko rīcību, kas izpaudusies kā atbildes sniegšana, nepienācīga sniegšana vai nesniegšana uz iesniegumu Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā, nav pārsūdzams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Iesniegumu likuma 10. panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 246.–251. pantu, 289. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā /Persona A/ pieteikumu par Izglītības kvalitātes valsts dienesta faktiskās rīcības, izskatot pieteicēja iesniegumus un sūdzības, atzīšanu par prettiesisku, pienākuma uzlikšanu sniegt atbildes pēc būtības uz pieteicēja iesniegumiem un sūdzībām, nemantiskā kaitējuma 10 000*euro* atlīdzinājumu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis	A. Vīksne